



SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Államháztartási ismeretek

V. Előadás

Győr, 2012. március 4.



SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Az államháztartás rendszere

Előadó:
Dr. Kovács Gábor
Egyetemi adjunktus
SZE-KGYK, Gazdasági Elemzések Tanszék

Győr, 2012. március 4.



Az államháztartás

- Fogalma
 - Költségvetések
 - Eljárásrend
 - Gazdálkodási szabályok
- Felépítése:
- Alrendszerek csoportosítása, elkülönítése történhet:
 - 1, Eszközök feletti rendelkezés
 - 2, Közzükségletek kielégítésének módja (helyszíne)
 - 3, (Speciális) feladatok alapján



1, Eszközök feletti rendelkezés

- „Főkölségvetés”: legfőbb államhatalmi szerv rendelkezik felette.
- Decentralizáció: külön legitim politikai döntéshozók, testületek



2, Közzükségletek kielégítésének módja (helyszíne)

- Csak a társadalom egészére értelmezhető közösségi szükségletek
- Helyi szinten előállítható szolgáltatások (szub-szidiaritás).

3, Speciális feladatok alapján

- Meghatározott célra létrehozott pénzalapok

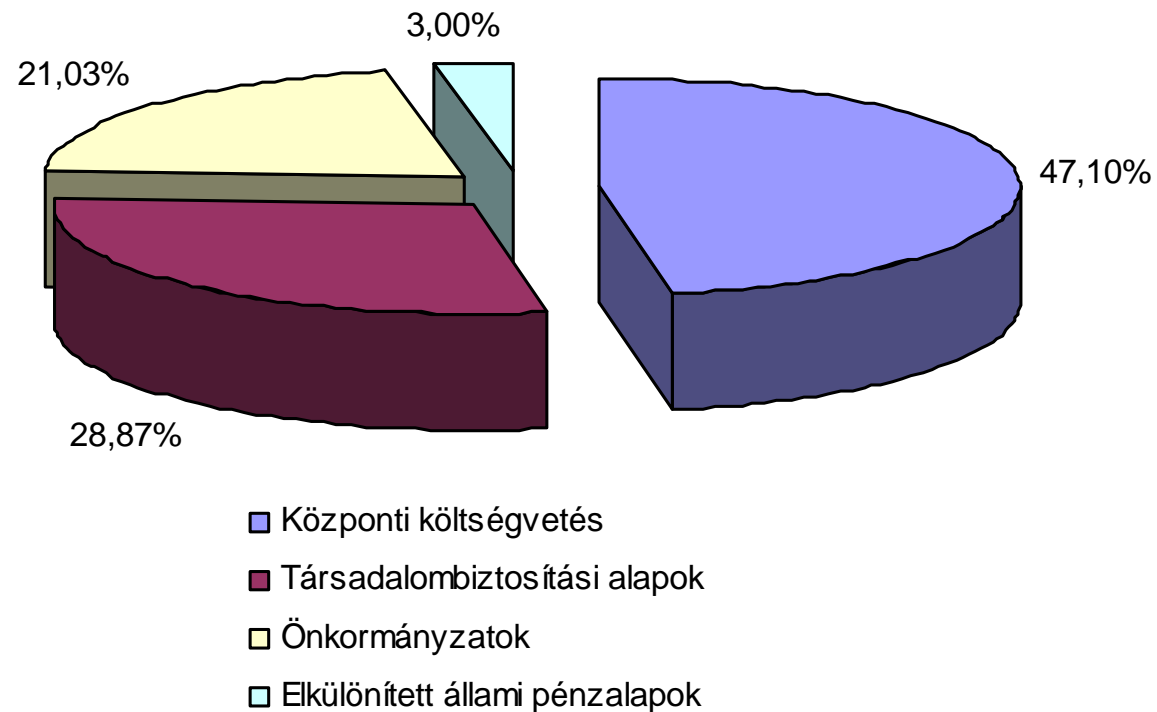


A magyar államháztartás alrendszerei

- 1, Központi költségvetés
- 2, A szociális biztonság állami intézményrendszere
- 3, Elkülönített állami célalapok
- 4, Önkormányzatok



Az államháztartás alrendszereinek aránya a bevételek százalékában

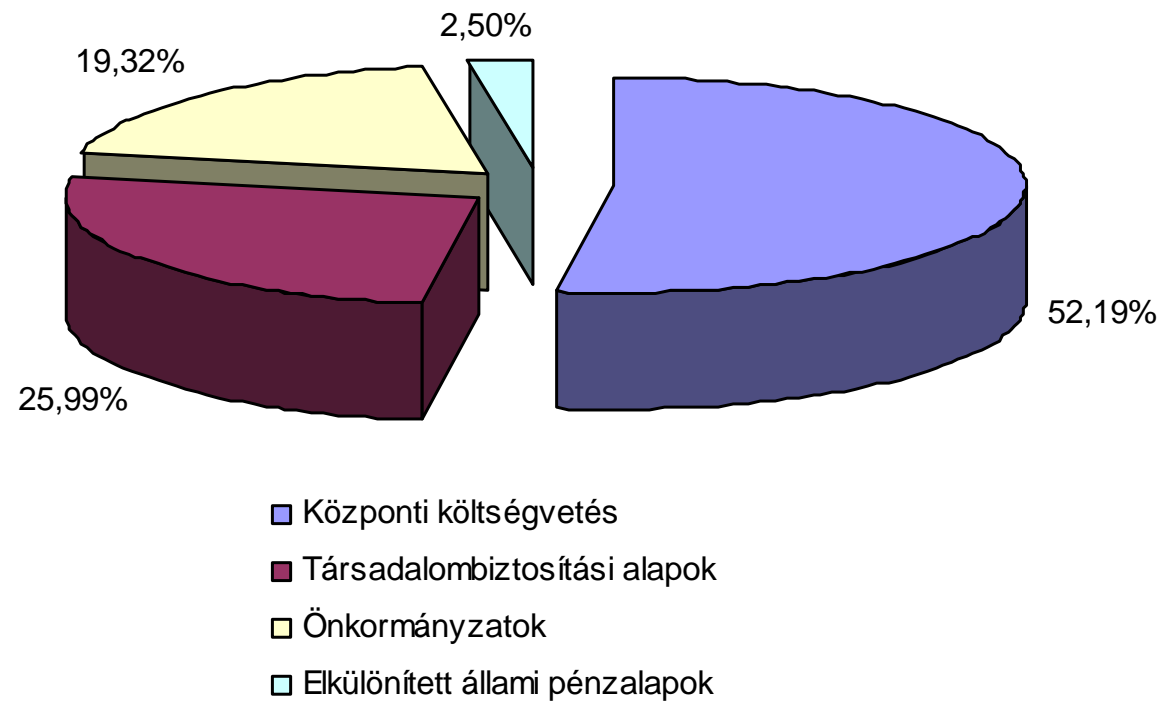


Forrás: PM

Győr, 2012. március 4.



Az államháztartás alrendszerének aránya a kiadások százalékában



Forrás: PM

Győr, 2012. március 4.



Államháztartási mérlegek: a költségvetés

- Fogalma
- A mérlegtételek csoportosítása:
 - 1, **Közgazdasági** szempontok szerint
 - 2, **Funkcionális** szempontok szerint(COFOG-szabvány: Classification of Functions of Government)

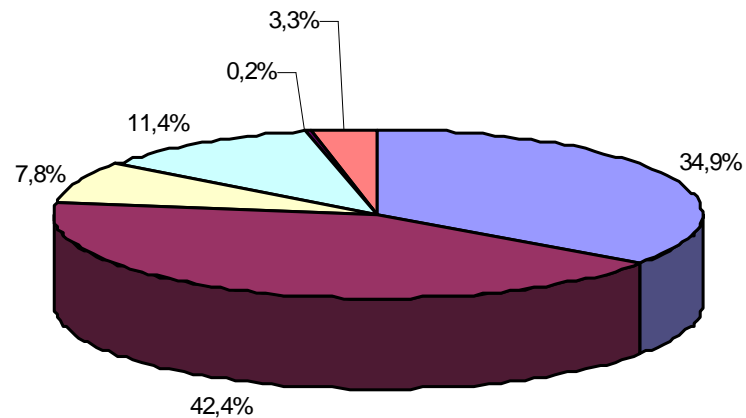


1, A magyar államháztartás kiadásai (közgazdasági szemlélet)

- **1. Kiadások**
- **11. Folyó kiadások és folyó támogatások**
- 111. Közszolgáltatások kiadásai
- 112. Támogatások és működési célú pénzeszköz-átadások
- 113. Kamatkiadások
- **12. Tőkejellegű kiadások és támogatások**
- 121. Tőkejellegű kiadások
- 122. Felhalmozási célú pénzeszköz átadások
- 123. Pénzügyi befektetések kiadásai
- **13. Kölcsönök nyújtása**
- 131. Kölcsönök államháztartáson belül
- 132. Kölcsönök államháztartáson kívül
- **14. Közgazdaságilag nem besorolt kiadások**



Az államháztartási kiadások (közgazdasági szemlélet)



- Közszolgáltatások
- Támogatások és működési célú pénzeszköz átadások
- Kamatkiadások
- Tőkejellegű kiadások és támogatások
- Kölcsönök nyújtása
- Közgazdaságilag nem besorolt kiadások

Forrás: Pénzügyminisztérium

Győr, 2012. március 4.



2, Az államháztartás konszolidált funkcionális mérlege

- **1, Állami működési funkciók**
 - F01. Általános közösségi szolgáltatások
 - F02. Védelem
 - F03. Rendvédelem és közbiztonság
- **2, Jóléti funkciók**
 - F04. Oktatási tevékenységek és szolgáltatások
 - F05. Egészségügy
 - F06. Társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatások
 - F07. Lakásügyek, települési és közösségi tevékenységek és szolgáltatások
 - F08. Szórakoztató, kulturális és vallási tevékenységek és szolgáltatások
- **3, Gazdasági funkciók**
 - F09. Tüzelő- és üzemanyag, valamint energiaellátási feladatok
 - F10. Mező-, erdő-, hal- és vadgazdálkodás
 - F11. Bányászat és ipar
 - F12. Közlekedési és távközlési tevékenységek és szolgáltatások
 - F13. Egyéb gazdasági tevékenységek és szolgáltatások
 - F14. Környezetvédelem
- **4, Államadósság-kezelés**
 - F15. Államadósság-kezelés, államháztartás
- **5, Funkcióba nem sorolható tételek**
 - F16. A főcsoportokba nem sorolható tételek

Győr, 2012. március 4.



A magyar államháztartás kiadásainak szerkezete

COFOG-besorolás:	GDP%	Kiadások%
1. Általános közszolgáltatások	4,3	8,4
2. Védelem	1,2	2,4
3. Közrend és közbiztonság	2,1	4
4. Gazdasági ügyek	7,2	14
5. Környezetvédelem	0,8	1,5
6. Lakás- és közműellátás	2,3	4,5
7. Egészségügy	5,3	10,2
8. Szabadidő, sport, kultúra, vallás	1,5	2,9
9. Oktatás	6,4	12,5
10. Szociális biztonság	16,2	31,5
11. Államadosság	4,2	8,1
Összesen:	51,5	100

Forrás: Állami Számvevőszék

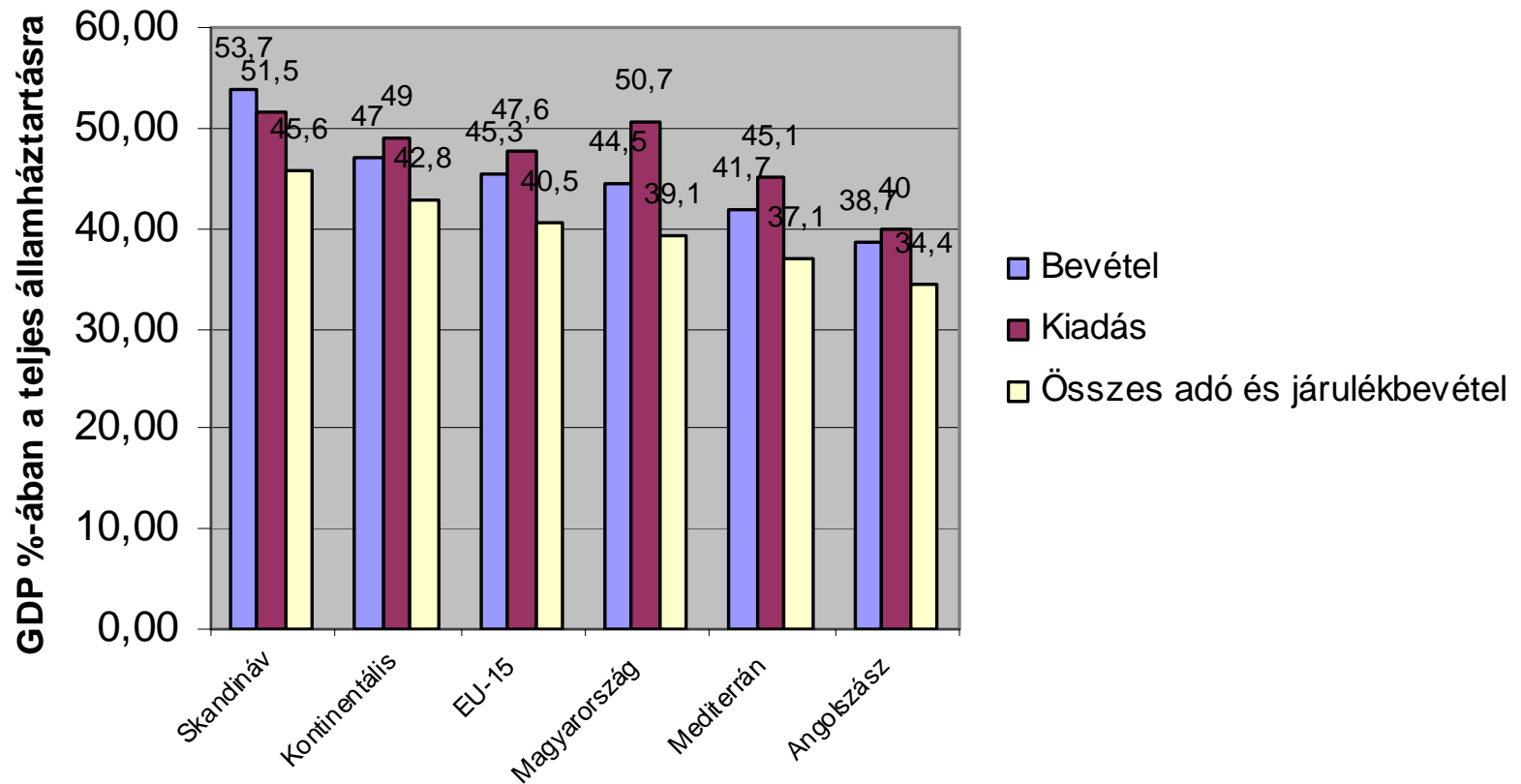


Államháztartási modellek

- Általános jellemzők
- 1, Kontinentális
- 2, Mediterrán
- 3, Skandináv
- 4, Angolszász



Az államháztartás bevételei és kiadásai

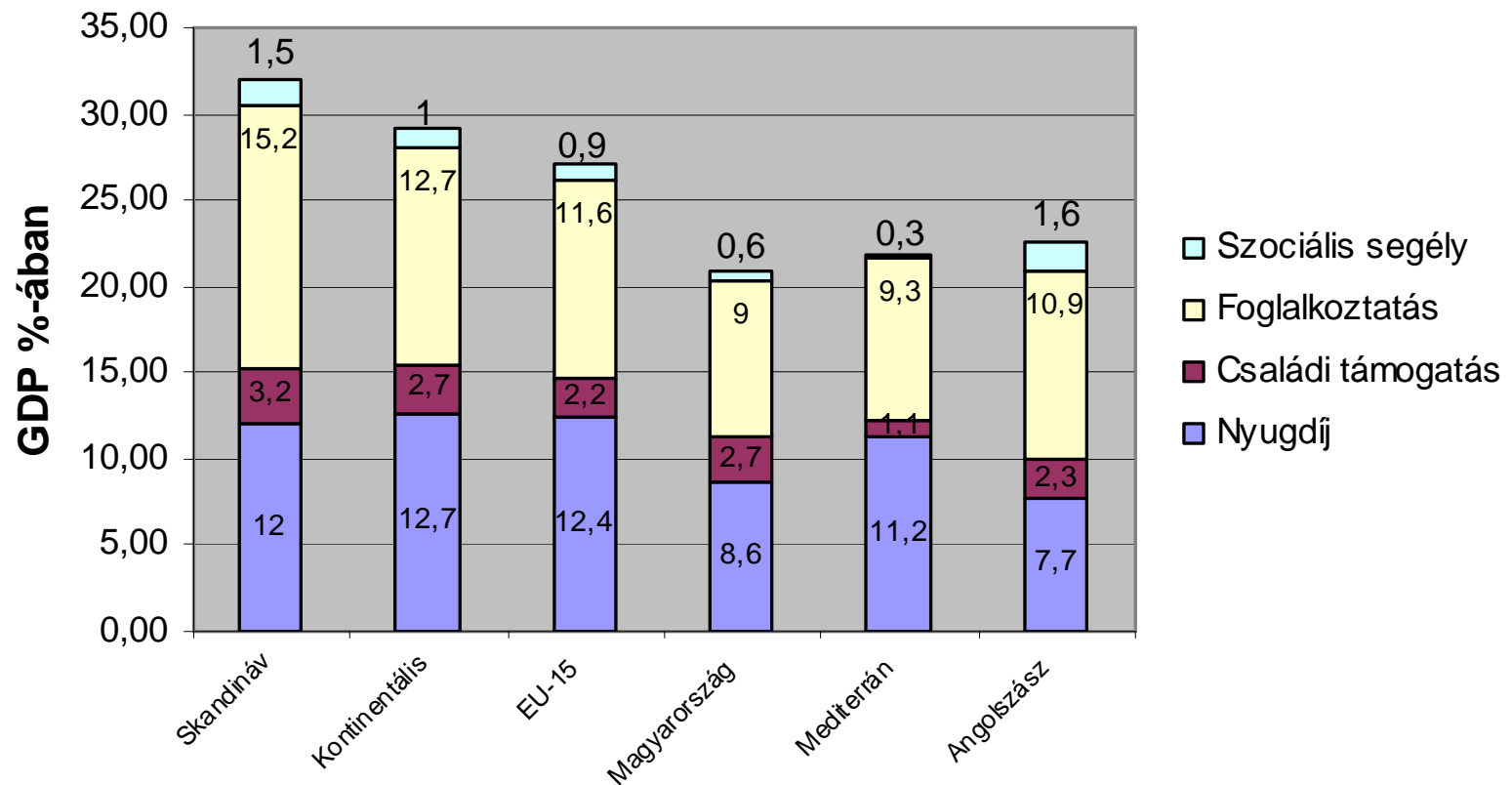


Forrás: Eurostat

Győr, 2012. március 4.



Jóléti kiadások az egyes modelleknél

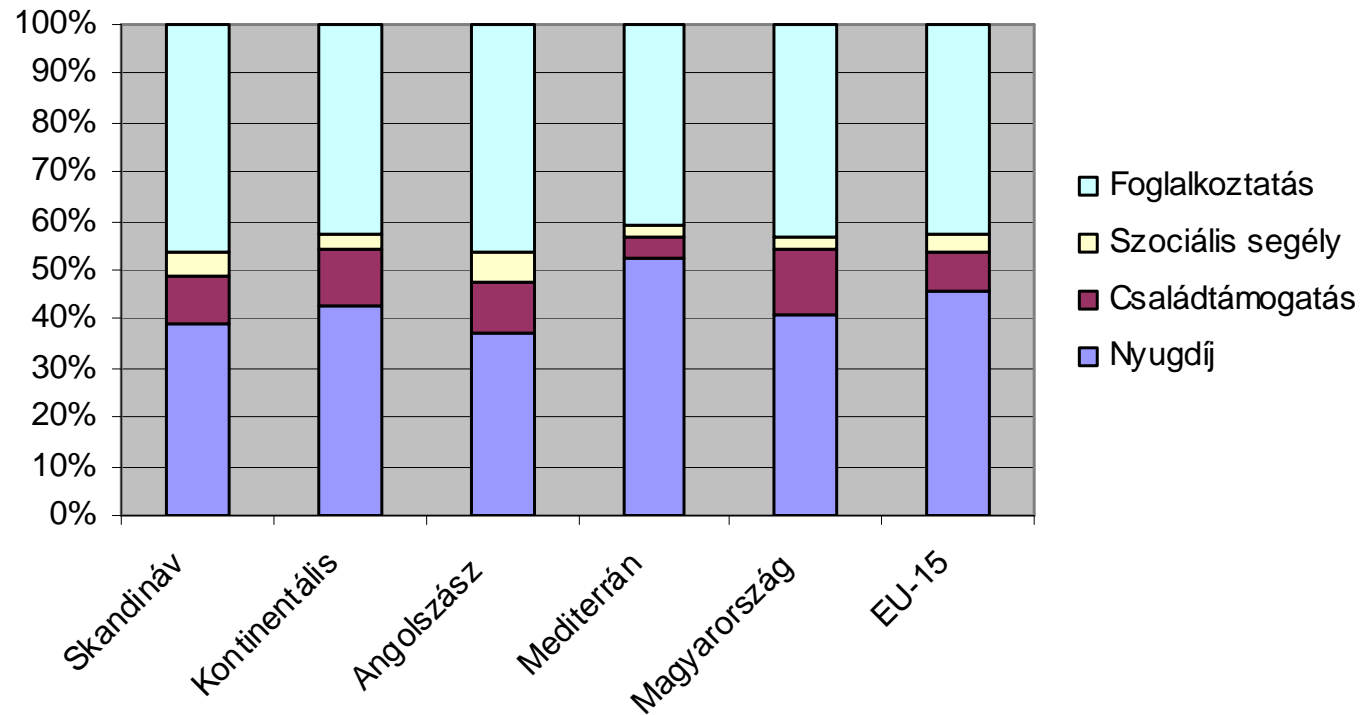


Forrás: Eurostat

Győr, 2012. március 4.



Jóléti kiadások összetétele



Forrás: Eurostat

Győr, 2012. március 4.



SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a figyelmet!
